

การจัดการความรู้ (KM) การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการร่วมกัน หลายรายวิชาในการฝึกปฏิบัติงาน

ผู้เขียน อาจารย์ธณกฤษ หมื่นก้อนแก้ว
พฤษภาคม 2562

แนวคิดการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการร่วมกันหลายรายวิชา

การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการร่วมกันหลายรายวิชา เป็นแนวคิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาทักษะของนักศึกษาให้ตรงตามเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน อย่างมีคุณภาพ และมีผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยมีการนำกระบวนการจัดการความรู้เข้ามาเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานรวมกับการพัฒนา และนำองค์ความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในการปฏิบัติ โดยการกำกับการฝึกปฏิบัติ ซึ่งอาจารย์ภายในคณะมีส่วนร่วมในการทำงาน ตามกระบวนการในแต่ละด้านตามบทบาทของรายวิชา ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้ นักศึกษาจะมีผลงานออกมาอย่างต่อเนื่องตามรูปแบบของกระบวนการ ตั้งแต่ชุดวิชาการศึกษาคู่มือ การประเมินชุมชน การวินิจฉัยชุมชน การวิเคราะห์ปัญหาชุมชน การบริหารโครงการ และการพัฒนาโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาชุมชน การดำเนินงานในลักษณะนี้จะช่วยให้นักศึกษา ได้เรียนรู้งานอย่างเป็นระบบและสามารถปรับปรุงและพัฒนาผลงานได้อย่างรวดเร็วและตรงตามเป้าหมายของการเรียนรู้

สำหรับการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการร่วมกันหลายรายวิชา ถูกลำนำเข้าไปกับการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ในชั้นแรก เพื่อศึกษาผลลัพธ์และวิธีการดำเนินงาน เนื่องจากสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องในระยะเวลาสั้น ซึ่งสิ่งสำคัญที่ได้จากการประยุกต์ใช้ คือ สามารถบูรณาการองค์ความรู้แบบต่อเนื่องและเกิดผลงานที่เป็นระบบตามแผนบูรณาการที่จัดทำขึ้น โดยสามารถจัดทำเป็นชุดรายงานผลการฝึกปฏิบัติการระดับชุมชนเพียงฉบับเดียว ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินงานทำไปเพื่อการประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งสามารถปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการรวมหลายรายวิชาในการฝึกปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานบริบทชุมชน

- 1.1 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
- 1.2 ข้อมูลระดับตำบล
- 1.3 ข้อมูลระดับหมู่บ้าน

ส่วนที่ 2 กระบวนการศึกษาชุมชนด้วยเครื่องมือ 7 ชิ้น

- 2.1 แผนที่เดินดิน
- 2.2 ผังเครือญาติ
- 2.3 โครงสร้างองค์กรชุมชน
- 2.4 ระบบสุขภาพ
- 2.5 ปฏิทินชุมชน
- 2.6 ประวัติศาสตร์ชุมชน
- 2.7 ประวัติชีวิตบุคคลที่น่าสนใจในชุมชน

ส่วนที่ 3 กระบวนการการวินิจฉัยชุมชน

- 3.1 การวิเคราะห์ปัญหาด้วย SWOT Analysis & TOWS Matrix
- 3.2 การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา
- 3.3 การวางแผนกลยุทธ์และแผนงาน

ส่วนที่ 4 การดำเนินงานโครงการในชุมชน

- 4.1 ชื่อโครงการ
- 4.2 หลักการและเหตุผล
- 4.3 วัตถุประสงค์
- 4.4 กลุ่มเป้าหมาย
  - เชิงปริมาณ
  - เชิงคุณภาพ
- 4.5 วิธีการดำเนินงาน
- 4.6 ผู้รับผิดชอบโครงการ
- 4.7 งบประมาณ
- 4.8 สถานที่ดำเนินการ
- 4.9 ระยะเวลาดำเนินการ
- 4.10 ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- 4.11 ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ส่วนที่ 5 การประเมินผลสำเร็จของโครงการ

- 5.1 ชื่อโครงการ
- 5.2 ผู้เข้าร่วมโครงการ
- 5.3 ผู้รับผิดชอบโครงการ
- 5.4 งบประมาณ

- 5.5 สถานที่ดำเนินการ
- 5.6 ระยะเวลาดำเนินการ
- 5.7 ผลการดำเนินโครงการ
- 5.8 ประโยชน์ที่ได้รับ
- 5.9 ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ
  - เป้าหมายเชิงปริมาณ
  - เป้าหมายเชิงคุณภาพ
- 5.10 ภาคผนวก

**แนวทางการฝึกปฏิบัติการศึกษา การวินิจฉัย และการแก้ไขปัญหาชุมชน
จากการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการร่วมหลายรายวิชา**

ลำดับ	กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ	ชุดรายวิชาที่บูรณาการ
1	นักศึกษาศึกษา ศึกษาข้อมูลบริบทของชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานฝึกปฏิบัติ โดยขอรับคำแนะนำจากอาจารย์พี่เลี้ยง	กลุ่มวิชาส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยชุมชน
2	ศึกษาชุมชนเป้าหมายโดยใช้เครื่องมือ 7 ชิ้น พร้อมทั้งจัดทำสื่อแนะนำเสนอชุมชนที่ได้ทำการศึกษา ทั้งนี้ขอรับคำแนะนำจากอาจารย์พี่เลี้ยง	กลุ่มวิชาส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยชุมชน
3	การวินิจฉัยชุมชน โดยใช้กระบวนการ SWOT Analysis & TOWS Matrix พร้อมทั้งวางแผนกลยุทธ์ และแผนงานสำหรับการแก้ไขปัญหาในชุมชน	กลุ่มวิชาบริหารสาธารณสุข
4	จัดทำโครงการในการแก้ไขปัญหาในชุมชน 1 โครงการ	กลุ่มวิชาป้องกันควบคุมโรค ระบาดวิทยา สติติและการวิจัย
5	ประเมินผลความสำเร็จของโครงการ พร้อมทั้งถ่ายทอดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ได้จากการดำเนินโครงการในแก่ชุมชน	กลุ่มวิชาป้องกันควบคุมโรค ระบาดวิทยา สติติและการวิจัย